



Ariel

Direcció i guió: Lois Patiño (obra: William Shakespeare) **País:** Espanya **Durada:** 104 min
Any: 2025 **Gènere:** Drama **Interpretació:** Agustina Muñoz, Irene Escolar, Hugo Torres, José Díaz... **Fotografia:** Ion de Sosa **Distribuïdora:** L'Atalante Cinem **Estrena a Espanya:** 25/12/2025

No recomanada per a menors de 7 anys

Versió original en espanyol

SINOPSI

Una actriu visita les Açores per participar en una obra de teatre. En arribar, no troba cap membre de la companyia ni cap teatre. Llavors coneix l'Ariel i descobreix que l'obra ja ha començat. L'illa sencera és un escenari i els habitants són personatges. (gencat.cat)

CRÍTICA

04/02/2025 - Lois Patiño torna amb un fresc dramàtic derivat de 'La tempestat' de Shakespeare, abans d'aventurar-se encara més lluny a l'obra del Bardo de Avon

Si exposéssim una bona edició de les obres completes de **William Shakespeare** a al·lucinògens suaus, el resultat seria una cosa semblant a **Ariel**, del director gallec **Lois Patiño**. Tot i que canvia la filosofia oriental del seu quadern de viatges espirituals *Samsara* per algunes de les obres més canòniques de la narrativa occidental, Patiño torna a representar un flux de personatges, entorns i estats encarnats, encapsulats per les dues meitats d'un pla d'ondulants ones porpres que intenten obrir-se com pàgines o cortines sota un arc de prosceni. A part d'això, la pel·lícula resulta menys provocativa que el seu últim llargmetratge, ja que les nombroses i vívides anotacions sobre el material original no arriben a constituir una tesi general poderosa. [...]

Patiño, que va desenvolupar la idea amb el cineasta argentí **Matías Piñeiro**, entusiasta de les adaptacions de Shakespeare, traeix lleugerament l'esperit de les refinades variacions del seu company sobre els textos menys coneguts del Bardo (moltes de les quals es van estrenar en competició a Locarno, on van ser ben rebudes). En aquest cas, ens endinsem al territori de l'antologia o, si ens sentim menys generosos, de la noció actual de "univers cinematogràfic" compartit: *La tempestat* és la darrera obra del cèlebre dramaturg, així com la més autoreflexiva, i Patiño la converteix en una porta d'entrada a tota la seva obra, amb Hamlet, Romeo i Lear existint eternament a l'illa d'exili del mag Pròsper.

El director recluta l'actriu argentina **Agustina Muñoz** (col·laboradora habitual de Piñeiro) com a personatge central, interpretant una versió propera de si mateixa. La protagonista arriba a les Açores, al bell mig de l'oceà Atlàntic, per interpretar el paper clau de l'esperit de l'aire, Ariel, en una producció local de *La tempestat*. Tanmateix, quan puja al ferri en direcció a Faial, una de les illes més petites de l'arxipèlag, comença a notar diversos fenòmens estranys: tots els passatgers semblen sotmesos a un encanteri de son i els habitants de l'illa parlen exclusivament amb cites de Shakespeare. El sistema de megafonia del moll també hi contribueix amb alguns versos, recordant incongruentment els locutors de la comèdia *¡Aterrizo como puedas!*.

En els seus moments més efectius i seductors, la combinació de fragments de les frases més immortals de la llengua anglesa (traduïdes aquí al portuguès i a l'espanyol, és clar) es converteix en un sedós contrapunt al talent visual de Patiño. D'altra banda, aquesta concepció surrealista resulta alhora mancada de motivació i una mica insulsa, com si es tractés de l'amable introducció d'un professor de secundària a aquest inabastable personatge canònic, o d'una atracció de Disneylàndia en la qual el carruatge s'atura breument a Hamlet interpretant el monòleg "Ser o no ser" o a la seqüència final de la mort de *Romeu i Julieta*, abans de continuar de forma abrupta.

Tot i així, el maneig lúdic del to d'**Ariel** i les seves fluïdes transicions espacials a través de l'illa muntanyenca ens mantenen sempre preguntant-nos quines sorpreses ens té reservades Patiño, com un *cop d'efecte cinematogràfic* a l'estil de la transició de *Samsara*, que ens convidava a tancar els ulls. Amb audàcia i simpatia, el cineasta intenta combinar el joc lingüístic de Shakespeare amb els seus propis dots per a l'encantament i la desorientació, quan fins i tot les millors versions cinematogràfiques anteriors es van poder sentir frenades per les exigències de fidelitat i precisió. La ressonància atemporal de les "muses" mitològiques captives, com la mateixa Ariel, també es manifesta a l'obra, expressant que la seva inspiració no és propietat exclusiva de figures "creadores" com Pròsper, Shakespeare o el mateix Patiño.

David Katz - cineuropa.org